

XXVII.

Betænkning

over

Udkast til Lov om Islands Finantsevæsen.

(Afgiven af Landsstingets Udvalg den 25de Januar 1869).

Da Udvalget er af den Formening, at en Udsøndring af Islands Finantsevæsen af dets hidtilværende Forbindelse med Danmarks Finantser ikke kan ske, uden tillige at fastsætte Hovedtrækkene af dets fremtidige Stilling i Riget, og finder, at de svage Antydninger, som derom indeholdes i Udkastet, og de noget nærmere Bestemmelser, som Folkethinget har indbragt i samme, ere utilstrækkelige, og da Udvalget heller ikke kan tilraade Thinget at slutte sig til det Forslag, som foreligger om det Tilskud, der af Statskassen skulde ydes til Islands særlige Anliggender, troer Udvalget noget nærmere at burde begrunde sin Anskuelse om disse Forhold.

At den under Medvirkning af Islændere for hele det danske Rige vedtagne og uden noget Forbehold med Hensyn til Island af Kongen udstedte danske Grundlov omfatter ogsaa denne Deel af Riget, er utvivlsomt. Det er først i Valgloven, at et saadant Forbehold fremtræder, nærmest vistnok for at faae de Tvivl løste, som alt dengang vare tilstede, om det stemmede med Islændernes Duffer og Interesser at faae Deel i den almindelige Rigsrepræsentation, men dernæst for at den særlige Repræsentation, Island besad i Althinget, baade med Hensyn til Sammensætning og Myndighed kunde blive bragt i Samklang med de Grundsaetninger, hvorpaa Grundloven var bygget, forinden Island fuldstændigen kunde indordnes i den nye Tingenes Tilstand.

Den Opgave, som den grundlovgivende Rigsforsamling saaledes efterlod uløst, er det endnu. I de siden den Tid forløbne 20 Aar har Rigsdagen, til hvis Bevillingsmyndighed det islandske Finantsevæsen overgik, ikke paa anden Maade blandet sig i Islands Forfatnings sag, end ved fra Tid til anden at tilljendegive sin gode Villie til at yde sin Medhjælp til en for Island heldig Ordning, og i disse 20 Aar have de hyppigt velende Justitsministre, under hvilke den islandske Bestyrelse blev samlet, ført gjentagne Forhandlinger med forskjellige islandske Forsamlinger, uden at der er naaet nogenjomhelst Afgjørelse. Dvertimod er man efter flere frugtesløse Forsøg tilsidst kommen til et Forfatningsudkast, som formeentlig ikke kunde blive Lov, fordi det — afføet fra dets indre Bestaaenhed — vistnok ikke kunde forenes med det danske Riges Ret, og medens der fra først af kun var Tale om et maadeholdent Tilskud for en kort begrændset Overgangstid, ere Fordringerne stedse vorede, og det ikke blot med Hensyn til dets Størrelse, men især med Hensyn til dets Varighed og dets Form. Det er derfor paa Tide, at Rigsdagen nu, da Regjeringen selv har indbragt det islandske Spørgsmaal for samme, gjør Sit til at bringe det tilbage i det rette Spor.

Først og fremmest maa det da fastholdes og bringes til Anerkjendelse, at der aldeles ikke kan være Tale om at give en